

Definicje funkcji i rola w zmianie kultury w łańcuchu dostaw

Dokument przedstawia różne funkcje w łańcuchu dostaw, ich definicje oraz role w przeprowadzaniu zmian kulturowych w ramach łańcucha dostaw.

 przez Piotr SPYCHALSKI

Funkcje nadawcy i powiązane role

Nadawca (Shipper) - definicja

Strona wymieniona w konosamencie lub liście przewozowym jako nadawca i/lub która (lub w której imieniu) zawarła umowę przewozu z przewoźnikiem. Znany również jako nadawca.

Nadawca odgrywa kluczową rolę w łańcuchu dostaw, będąc punktem początkowym procesu transportowego. Jego decyzje i działania mają znaczący wpływ na bezpieczeństwo i efektywność całego procesu transportowego.

Obowiązki nadawcy

Obowiązki nadawcy obejmują:

- Zapewnienie, że personel i strony, z którymi nadawca współpracuje są przeszkoleni, świadomi i stosują Kodeks CTU.
- Kodeks CTU powinien być łatwo dostępny dla personelu.
- Identyfikacja typów ładunków (np. studium przypadku pakowania stali/bananów itp.) przygotowanych przez nadawcę do łatwego odniesienia dla innych stron łańcucha dostaw.
- Wykorzystanie list kontrolnych należytej staranności.
- Przekazywanie dokładnych i kompletnych informacji o ładunku, w tym o jego masie, wymiarach i specjalnych wymaganiach dotyczących obsługi.
- Odpowiednie oznakowanie i etykietowanie ładunku zgodnie z międzynarodowymi standardami i przepisami.
- Zapewnienie, że ładunek jest odpowiednio zapakowany do transportu i zabezpieczony przed uszkodzeniem.
- Przekazywanie informacji o potencjalnych zagrożeniach związanych z ładunkiem wszystkim zaangażowanym stronom.

Dokumentacja i odpowiedzialność prawna

Nadawca powinien również prowadzić szczegółową dokumentację wszystkich przesyłek, w tym protokoły kontroli, certyfikaty zgodności i inne dokumenty wymagane przez prawo.

W przypadku towarów niebezpiecznych, nadawca ponosi dodatkową odpowiedzialność za klasyfikację, pakowanie, oznakowanie i dokumentację zgodnie z odpowiednimi przepisami (np. kodeks IMDG dla transportu morskiego).

Wysyłający (Consignor) - definicja

Strona, która przygotowuje przesyłkę do transportu. Jeśli wysyłający zawiera umowę transportową z przewoźnikiem, wysyłający podejmuje funkcję nadawcy i może być również znany jako:

- nadawca (transport morski)
- nadawca (transport drogowy)

Rola wysyłającego koncentruje się na praktycznym przygotowaniu ładunku do transportu, zapewniając jego zgodność z wymogami bezpieczeństwa i przepisami.

Obowiązki wysyłającego

Główne obowiązki wysyłającego obejmują:

- Zapewnienie, że przesyłka jest zgodna z odpowiednimi przepisami dla planowanej podróży.
- Jeśli wysyłający zawiera umowę z pakującym: zapewnienie przeprowadzenia kontroli należytej staranności pakującym oraz że pakującym posiada wszystkie odpowiednie zasoby (np. materiały i kompetentny personel) umożliwiające wykonanie zadań zgodnie z wymaganym standardem.
- Przekazywanie dokładnych informacji o właściwościach ładunku, które mogą wpłynąć na bezpieczeństwo podczas transportu (np. środek ciężkości, wrażliwość na temperaturę, wilgotność).
- Zapewnienie odpowiedniego zabezpieczenia ładunku w jednostce transportowej.
- Prowadzenie szczegółowej dokumentacji dotyczącej procesu przygotowania ładunku.
- Współpraca z przewoźnikiem w celu zapewnienia zgodności z wymogami dotyczącymi rozmieszczenia ładunku.
- Przekazywanie informacji o specjalnych procedurach obsługi lub awaryjnych związanych z ładunkiem.

Zarządzanie jakością i komunikacja

Wysyłający powinien również posiadać systemy zarządzania jakością, które zapewniają konsekwentne przestrzeganie standardów bezpieczeństwa i zgodność z przepisami. Regularne szkolenia personelu są kluczowe dla utrzymania wysokich standardów.

W przypadku gdy wysyłający i nadawca są różnymi podmiotami, kluczowa jest efektywna komunikacja między nimi, aby zapewnić prawidłowe przygotowanie ładunku zgodnie z umową transportową i wymogami prawnymi.

Funkcje konsolidatora, spedytora i pakującego

Kluczowe etapy obsługi ładunku w łańcuchu dostaw wymagają zaangażowania wielu specjalistów. Każda z tych ról jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa i efektywności transportu.

Konsolidator (Consolidator)

Strona wykonująca usługę konsolidacji, odpowiedzialna za łączenie mniejszych przesyłek w jedną większą jednostkę transportową w celu optymalizacji kosztów i przestrzeni.

- Informowanie klientów o najlepszych praktykach i zgłaszanie braków w opakowaniu
- Weryfikacja pakującego pod kątem należytej staranności i odpowiednich zasobów
- Zapewnienie dostępności Kodeksu CTU dla całego personelu
- Stosowanie list kontrolnych na każdym etapie procesu konsolidacji
- Prowadzenie szczegółowej dokumentacji konsolidacyjnej

Spedytor (Freight forwarder)

Organizator wysyłek dla klientów, działający jako agent lub przewoźnik. Zewnętrzny dostawca usług logistycznych organizujący przestrzeń transportową, który koordynuje cały proces przemieszczania ładunku od nadawcy do odbiorcy.

- Informowanie klientów o najlepszych praktykach i Kodeksie CTU
- Umieszczanie odniesień do Kodeksu CTU w dokumentach i umowach
- Rejestrowanie i raportowanie problemów
- Dobór optymalnych środków transportu i tras
- Koordynacja działań między uczestnikami łańcucha dostaw
- Monitorowanie przesyłek w czasie rzeczywistym

Pakujący (Packer)

Strona umieszczająca towary w CTU (Cargo Transport Unit), zakontraktowana przez wysyłającego, nadawcę lub przewoźnika. Odpowiada za bezpieczne i efektywne rozmieszczenie ładunku w jednostce transportowej.

- Identyfikacja typów ładunków i określanie wymogów szkoleniowych
- Zapewnienie odpowiednich zasobów i kompetencji personelu
- Przestrzeganie wytycznych i procedur przez personel operacyjny
- Udostępnianie Kodeksu CTU personelowi
- Przygotowywanie dokumentacji dla nietypowych ładunków
- Prowadzenie szczegółowej ewidencji zastosowanych metod

Efektywna współpraca między konsolidatorem, spedytorem i pakującym kontener ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa ładunku oraz optymalizacji kosztów i czasu transportu. Wszystkie te funkcje muszą być realizowane zgodnie z międzynarodowymi standardami i regulacjami, przy jednoczesnym dostosowaniu do specyficznych potrzeb danego łańcucha dostaw.

Funkcje operatora CTU, przewoźnika i operatora intermodalnego

Funkcja	Definicja	Rola w zmianie kultury w łańcuchu dostaw
Operator CTU	Strona, która jest właścicielem lub obsługuje CTU i dostarcza puste CTU wysyłającemu/nadawcy/pakującemu.	Zapewnienie, że klienci są informowani o najlepszych praktykach i podnoszenie świadomości o pracy z CTU w ogóle. Zapewnienie, że dostarczane CTU są odpowiednie do celu. Zapewnienie, że klienci są informowani o swoich obowiązkach/odpowiedzialności, jeśli CTU zostanie zwrócone uszkodzone. Kodeks CTU, CSC 1972 i inne obowiązujące kodeksy, konwencje i normy są dostępne i łatwo dostępne.
Przewoźnik	Strona, która w umowie przewozu zobowiązuje się do wykonania lub zapewnienia wykonania przewozu kolejną, drogą, morzem, powietrzem, śródlądowymi drogami wodnymi lub kombinacją takich trybów. Może być dalej klasyfikowany jako: przewoźnik drogowy, operator kolejowy, linia żeglugowa.	Informowanie klientów o najlepszych praktykach i podnoszenie świadomości. Informowanie klientów o Kodeksie CTU (np. poprzez stosowanie notatki na formularzach rezerwacji/oferty, takich jak "Zobacz Kodeks CTU"). Informowanie klientów o dostępności listy kontrolnej należytej staranności.
Operator intermodalny	Strona, która świadczy usługi transferu i/lub sztafowania CTU. Może być podzielony na: operatora terminalu morskiego (portu), terminalu kolejowego, portu śródlądowych dróg wodnych.	Zapewnienie, że klienci są informowani o najlepszych praktykach i podnoszenie świadomości. Kodeks CTU i podobne materiały z wytycznymi najlepszych praktyk od stowarzyszeń handlowych i specjalistów modalnych, dla kolei/wody/drogi, mają być dostępne dla personelu jako wskazówki.

Funkcje odbiorcy, inspektorów/rzeczoznawców i ubezpieczycieli

Trzy kluczowe role w procesie transportu CTU oraz ich zakresy odpowiedzialności:

Odbiorca (Consignee)

Strona, do której ładunek jest skierowany na podstawie umowy przewozu lub dokumentu transportowego lub elektronicznego zapisu transportowego. Znany również jako odbiorca.

- Upewnić się, aby zgłaszać wszystkie problemy związane z odbiorem CTU i/lub jego ładunku do nadawcy, operatora CTU i przewoźnika, stosownie do sytuacji.
- Wdrożyć odpowiednie szkolenia zgodnie z Kodeksem CTU i procedurami rozpakowywania CTU, uwzględniając szczególne zagrożenia związane z otwieraniem i wchodzeniem do CTU.
- Wdrożyć odpowiednie procedury informacji zwrotnej, które mogą obejmować robienie zdjęć.

Inspektorzy rzeczoznawcy

Strony zatrudnione przez rządy lub podmioty komercyjne do wykonywania funkcji inspekcji/nadzoru w celu zapewnienia bezpiecznego transportu CTU.

Informowanie zleceniodawcy o zgodności i/lub niezgodności w celu podjęcia dalszych działań, w stosownych przypadkach. Obowiązujące kodeksy i normy (np. MSC.1/Circ.1442).

Ubezpieczyciele

Podmioty/strony, które zapewniają ubezpieczenia, które w różny sposób obejmują utratę lub uszkodzenie ładunku, CTU, statków i innych środków transportu.

W miarę możliwości podnoszenie świadomości o Kodeksie CTU i najlepszych praktykach wśród klientów i pakujący CTU. Pomoc w opracowaniu dodatkowych porad dla określonych typów ładunków, stosownie do sytuacji.